

Evropská integrace

Mgr. Petr Červinek

Obsah

- ◆ Trocha historie
- ◆ EU v číslech
- ◆ Symboly EU
- ◆ Instituce EU
- ◆ Jména k zapamatování
- ◆ Občané Evropy, Evropa občanů

Trocha historie

- ◆ 9. května 1950 - tzv. Schumanova deklarace
- ◆ 18. dubna 1951 - podpis Pařížské smlouvy
- ◆ 1952 - vzniká Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO) – zaniklo 2002
- ◆ 1957 - vznikají další dvě společenství
 - Evropské hospodářské společenství (EHS)
 - Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM)

- ◆ následovaly další smlouvy, které doplňovaly a pozměňovaly smlouvy základní
 - Jednotný evropský akt (1986),
 - Smlouva o Evropské unii (Maastricht, 1992)
 - Amsterodamská smlouva (1997)
 - Smlouva z Nice (2001)
- ◆ rozsáhlejší historický přehled vývoje EU:
http://europa.eu/abc/12lessons/key_dates_cs.htm

Členové EU a rok jejich přistoupení

1952 Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko (tzv. *základní šestka*)

1973 Dánsko, Irsko, Spojené království

1981 Řecko

1986 Portugalsko, Španělsko

1995 Finsko, Rakousko, Švédsko

2004 Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko

2007 Bulharsko, Rumunsko

Mapy

- ◆ země v Evropě a EU před 1.1.2007 [mapka \(pdf formát\)](#)
- ◆ členské státy od 1.1.2007 [mapka](#)
- ◆ EU Ro v EU [mapka](#)

EU v číslech

- ◆ EU má téměř půl miliardy obyvatel ve 27 státech na téměř 4 242 000 km², kteří mluví 23 oficiálními jazyky.
- ◆ Průměrný věk se od roku 1962 do roku 2002 zvýšil u mužů z 67,2 na 74,8 roků a u žen ze 72,9 na 81,1 roků. V roce 2004 byla 4% obyvatel EU-25 starších 80 roků.

- ◆ HDP na obyvatele („indikátor životní úrovně“) podle standardů kupní síly v roce 2005 bylo 23 400 (třetí na světě za USA a Japonskem).
- ◆ Nejvyšší HDP na obyvatele mělo Lucembursko (58 000), nejnižší Lotyšsko (11 000).
- ◆ HDP činil v roce 2005 v EU-25 10 816,9 miliard EUR (USA 10 037,1 miliard EUR, Japonsko 3 671,6 miliard EUR).
- ◆ míra zaměstnanosti v roce 2005 dosáhla průměru 63,8 % lidí v produktivním věku
- ◆ 40 % dotazovaných lidí vůbec nesportuje
- ◆ další „čísla“ najdete na internetové adrese http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/51/index_cs.htm

Symboly EU

- ◆ ***Evropská vlajka***
Kruh dvanácti hvězd symbolizuje ideál dokonalosti, úplnosti a jednoty.
- ◆ ***Evropská hymna***
Melodie je převzata z Deváté symfonie Ludwiga van Beethovena. Pokud se používá jako evropská hymna, je beze slov.

- ◆ ***Den Evropy, 9.květen***

Původní myšlenka na dnešní Evropskou unii zazněla poprvé dne 9. května 1950 v projevu francouzského ministra zahraničí Roberta Schumana. Devátý květen se proto každoročně slaví jako den zrození EU.

- ◆ ***Heslo EU*** „Jednotná v rozmanitosti.“

Instituce EU

Novou legislativu převážně **navrhuje** Evropská komise, ale **přijímá** ji Rada a Parlament. Svou úlohu hrají i další instituce.

Pravidla a postupy pro rozhodování v EU jsou stanoveny ve smlouvách. Každý návrh nového evropského zákona se musí zakládat na určitém článku smlouvy, který se označuje za „právní základ“ návrhu. Ten určuje, jaký legislativní postup je třeba zvolit.

Mezi tři hlavní postupy patří „konzultace“, „souhlas“ a „spolurozhodování“.

Evropská komise

- ◆ je nezávislá na vnitrostátních vládách. Její úlohou je zastupovat a prosazovat zájmy EU jako celku. Přípravuje návrhy nových evropských zákonů, které předkládá Evropskému parlamentu a Radě.
- ◆ je rovněž výkonnou mocí EU, jinými slovy je odpovědná za provádění rozhodnutí Parlamentu a Rady.
- ◆ to znamená řízení každodenního chodu Evropské unie: provádění její politiky, řízení jejích programů a vydávání jejích finančních prostředků.

Komise – hlavní funkce

- ◆ zpracovává a předkládá návrhy nové legislativy
- ◆ dohlíží nad plněním smluv a jejich správnou aplikací
- ◆ je výkonným orgánem, zavádí a řídí jednotlivé politiky/exekutiva
- ◆ je správcem rozpočtu Unie, hospodaří s rozpočtem
- ◆ spravuje různé fondy (Sociální fond, Evropský regionální rozvojový fond,...)
- ◆ zastupuje Unii v mezinárodních obchodních vztazích
- ◆ dále může samostatně vydávat normy administrativního charakteru

Komise – legislativní proces

Respektují se 3 zásady:

- ◆ evropský zájem
- ◆ konzultace
- ◆ subsidiarita

Komise – jmenování předsedy a komisařů

- ◆ komisaři nejsou zástupci členských států, jsou na nich nezávislí, musí prosazovat zájmy Společenství
- ◆ nesmějí přijímat instrukce od žádného státu
- ◆ nesmějí vykonávat žádnou jinou činnost

Komise – jmenování předsedy a komisařů

- ◆ předseda komise je jmenován Evropskou radou po konzultaci s EP
- ◆ ostatní členové jsou nominováni vládami členských zemí po konzultaci s nastupujícím předsedou
- ◆ celá Komise musí být potvrzena EP

Současná Komise 2004-2009

- ◆ předsedou je José Manuel Barroso
- ◆ komisařem za ČR je Vladimír Špidla, který má odpovědnost za oblast zaměstnanosti, sociálních věcí a rovných příležitostí
- ◆ [celá Komise](#)

Evropský parlament

- ◆ je volen občany Evropské unie (od roku 1979), aby zastupoval jejich zájmy. Volby se konají každých pět let a právo volit má každý občan EU, který je registrován jako volič
- ◆ poslanci Evropského parlamentu nezasedají v národních blocích, ale v sedmi celoevropských politických skupinách

- ◆ plenární zasedání Parlamentu se obvykle konají ve Štrasburku a ostatní zasedání v Bruselu
- ◆ Parlament má 17 výborů, které připravují jeho plenární zasedání, a řadu politických skupin, které se většinou setkávají v Bruselu
- ◆ Generální sekretariát sídlí v Lucemburku
- ◆ počet poslanců podle státní příslušnosti a podle politické skupiny najdete [zde](#)

Počet poslanců v Parlamentu podle státní příslušnosti

od	1999	2004	2007
do	2004	2007	2009
Bulharsko	–	–	18
Belgie	25	24	24
Česká republika	–	24	24
Dánsko	16	14	14
Německo	99	99	99
Estonsko	–	6	6
Řecko	25	24	24
Španělsko	64	54	54
Francie	87	78	78
Irsko	15	13	13
Itálie	87	78	78
Kypr	–	6	6
Lotyšsko	–	9	9

Litva	–	13	13
Lucembursko	6	6	6
Maďarsko	–	24	24
Malta	–	5	5
Nizozemsko	31	27	27
Rakousko	21	18	18
Polsko	–	54	54
Portugalsko	25	24	24
Rumunsko	–	–	35
Slovinsko	–	7	7
Slovensko	–	14	14
Finsko	16	14	14
Švédsko	22	19	19
Spojené království	87	78	78
CELKEM	626	732	785

Rada

Je velmi snadné se splést v tom, který evropský orgán je který – zvláště když velmi rozdílné orgány mají velmi podobné názvy, jako tyto tři „rady“

Rada EU, Evropská rada versus Rada Evropy

Evropská rada

- ◆ Evropskou radou jsou míněny hlavy států nebo vlád (tj. prezidenti anebo předsedové vlád) všech zemí EU plus předseda Evropské komise
- ◆ Evropská rada se v zásadě schází čtyřikrát do roka, aby se dohodla na celkové politice EU a zhodnotila její pokrok
- ◆ je to nejvyšší politický orgán v Evropské unii, proto jsou její zasedání často označována jako „vrcholné schůzky“ nebo „summity“
- ◆ každých 6 měsíců se mění předsednictví (od 1.1.2007 předsedá Německo)

Rozhodování v Radě

- ◆ Podle Smluv musí Rada přijímat svá rozhodnutí buď jednomyslně nebo většinou nebo kvalifikovanou většinou hlasů.
- ◆ U důležitých otázek, jakými jsou například změny Smluv, zahájení nové společné politiky nebo souhlas s přistoupením další země k Unii, musí Rada přijmout rozhodnutí jednomyslně.
- ◆ Ve většině případů stačí, aby bylo rozhodnutí přijato kvalifikovanou většinou hlasů - jinak řečeno, rozhodnutí není přijato, pokud nebylo podpořeno určitým minimálním počtem hlasů. Počet hlasů každého státu zhruba odráží počet jeho obyvatel.

Od 1. ledna 2007 má každý členský stát následující počet hlasů:

Francie, Itálie, Německo a Spojené království	29
Polsko a Španělsko	27
Rumunsko	14
Nizozemsko	13
Belgie, Česká republika, Maďarsko, Portugalsko a Řecko	12
Bulharsko, Rakousko a Švédsko	10
Dánsko, Finsko, Irsko, Litva a Slovensko	7
Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Lucembursko a Slovinsko	4
Malta	3
CELKEM	345

Pro dosažení kvalifikované většiny bude potřeba minimálně 258 hlasů (74,8 %).

Kromě toho:

rozhodnutí musí schválit většina členských států (v některých případech dvě třetiny) a kterýkoli člen může požádat o potvrzení, že hlasy pro rozhodnutí reprezentují přinejmenším 62 % z celkového počtu obyvatel EU.

Rada Evropské unie

- ◆ Rada Evropské unie byla dříve známá jako Rada ministrů, skládá se z vládních ministrů ze všech zemí EU
- ◆ Rada pravidelně zasedá, aby přijala podrobná rozhodnutí a schválila evropské zákony.

Rada Evropy

- ◆ Rada Evropy **není instituce EU**
- ◆ je to mezivládní organizace, která se zaměřuje (mezi jinými) na ochranu lidských práv, podporu evropské kulturní rozmanitosti a boj se sociálními problémy, jako jsou rasové předsudky a nesnášenlivost

Další důležité instituce

- ◆ **Soudní dvůr** - jeho úkolem je zajišťovat, aby byly právní předpisy EU interpretovány a uplatňovány ve všech členských zemích EU stejně, aby bylo právo pro všechny stejné. Zajišťuje například, aby vnitrostátní soudy nevydávaly různá rozhodnutí ve stejných záležitostech. Rovněž zajišťuje, aby se členské státy a instituce EU řídily tím, co vyžadují zákony. Soudní dvůr má pravomoc řešit právní spory mezi členskými státy EU, institucemi EU, podniky i fyzickými osobami.

- ◆ **Účetní dvůr** – jeho úkolem je kontrolovat, zda veškeré finanční prostředky Evropské unie, které pocházejí od daňových poplatníků, byly řádně inkasovány a vynaloženy v souladu s právními předpisy, hospodárně a pro určené účely. Účetní dvůr má právo zkontrolovat jakoukoli osobu nebo organizaci, která nakládá s finančními prostředky EU

- ◆ ***Evropská centrální banka*** - jejím úkolem je řídit euro. ECB rovněž odpovídá za definování a realizaci hospodářské a měnové politiky EU. Aby mohla svou funkci provádět, ECB spolupracuje s „Evropským systémem centrálních bank“ (ESCB), ke kterému náleží všech 27 států EU. Pouze 13 z nich však zatím přijalo euro. Těchto 13 zemí společně vytváří tzv. „eurozónu“ a jejich centrální banky společně s Evropskou centrální bankou tvoří tzv. „Eurosystém“

Jména k zapamatování

- ◆ Jean Monnet
- ◆ Robert Schuman
- ◆ Konrad Adenauer

- ◆ José Manuel Barroso
- ◆ Javier Solana
- ◆ Hans-Gert Pöttering

Občané Evropy, Evropa občanů

- ◆ V současné době již bylo dosaženo většiny cílů stanovených ve Smlouvách. Přestože si to většinou neuvědomujeme, každý z nás má ve svém každodenním životě prospěch z jednotného trhu

- ◆ Amsterodamská smlouva ještě více posílila základní práva občanů EU. Rozšířila princip nediskriminace tak, aby se vztahoval nejen na státní příslušnost, ale i na pohlaví, rasu, náboženství, věk a sexuální orientaci. Smlouva také podpořila zásadu rovnosti mužů a žen. Důraz, který Evropská unie klade na práva občanů, byl potvrzen v Nice v prosinci 2000 slavnostním vyhlášením Charty základních práv Evropské unie. 54 článků charty uspořádaných do šesti částí - důstojnost, svobody, rovnost, solidarita, občanství a spravedlnost - vymezuje základní hodnoty Evropské unie a občanská, politická, ekonomická a sociální práva občanů EU

- ◆ Pocit evropanství a sounáležitosti není možné uměle vyrobit. Může vzniknout jen ze společného kulturního povědomí, proto se Evropa nyní musí zaměřit nejen na hospodářství, ale také na kulturu.
- ◆ Myšlenka „Evropy občanů“ je velice nová. Její uskutečnění bude mimo jiné záviset na tom, jak ji přijme evropská veřejnost.
- ◆ Jean Monnet řekl v roce 1952:
„Nevytváříme koalici států, sjednocujeme lidi.“ Získávání veřejné podpory pro myšlenku evropské integrace je dodnes největším úkolem orgánů EU

- ◆ [Zde](#) můžete najít anglickou verzi článku Evropa a vy v roce 2006. Shrnutý obsah:
 - levnější telefonování při cestách v zahraničí
 - zamezení zavádějících informací na výrobcích
 - snížení rizik z chemikálií
 - tzv. cukrová reforma sníží ceny cukru
 - více pracovních míst ve službách
 - první úspěšný test satelitu Galileo
 - potírání ilegální imigrace
 - pomoc v krizových oblastech (např. Kongo a Libanon)
 - zavedení eura ve Slovinsku
 - vstup Bulharska a Rumunska

Co nás čeká v roce 2007 podle Parlamentu

- ◆ rozhodne se o ústavě?
- ◆ rovné šance pro všechny – rok 2007 je Evropským rokem rovných příležitostí pro všechny
- ◆ mezinárodní den žen a seminář na téma "1957 - 2007: Evropská unie a podpora žen. Ženy tvořící budoucnost Evropy"

- ◆ klimatické změny a bezpečná energie pro Evropu
- ◆ evropská regulaci roamingu
- ◆ námořní politika
- ◆ další události roku 2007 vinařská reforma, řešení otázky přistěhovalectví či možné jednání o podpisu nové smlouvy o partnerství s Ruskem

Zdroje informací

- ◆ EUROPA – Portál Evropské unie http://europa.eu/index_cs.htm
- ◆ Euroskop.cz – Vše o Evropské unii <http://www.euroskop.cz/>
- ◆ Zastoupení Evropské unie v České republice <http://www.evropska-unie.cz/cz/>